

Den første Sag paa Dagsordenen var:

Anden Behandling af Forslag til Lov om Statstilskud til Folkehøjskoler.

(1ste Behandling findes i Tidenden S. 592 ff.; Udvalgets Betænkning i Tillæg B.)

Uden for Udvalgets Betænkning var der ikke fremkommet noget Ændringsforslag.

Lovforslagets Indhold med det dertil stillede Ændringsforslag samt Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3dje Behandling sættes under Forhandling.

Ordføreren (Reedtz-Thott): Allerede i Halvtredserne blev der jo paa Finansloven givet Bevillinger til Folkehøjskolerne. Disse Bevillinger, som stadig voksede, vare i Aaret 1870 stegne til en Sum af ca. 40,000 Kr., men fra den Tid ere de voksede betydeligt. I 1880 blev der bevilget 50,000 Kr. til selve Skolerne og 100,000 Kr. til Eleverne. Paa Finanslovsforslaget for forrige Aar var der opført 50,000 Kr. til Skolerne og 90,000 Kr. til Eleverne. Der til kan maasse endnu føjes 5,000 Kr., som ere givne til den udvidede Højskole paa Årskov, denne Bevilling falder jo egentlig ind under den samlede Gruppe. Der har altsaa i en Række af Aar paa Finansloven i det hele været bevilget en Sum af mellem 150,000 og 140,000 Kr. til Folkehøjskolerne. Samtidig dermed er Skolernes og Elevernes Antal vokset stærkt. I 1891 var der 66 egentlige Folkehøjskoler og 19 Landbrugsskoler, altsaa i det hele 85 Skoler, og disse vare besøgte af et Antal Aars elever af 1263 paa de egentlige Folkehøjskoler og 265 paa Landbrugsskolerne, i det hele af 1528 Aars elever. Naar jeg siger 1528 Aars elever, maa det ikke forstås saaledes, at det kun var 1528 Elever, som besøgte disse Skoler. Da Skolernes Kursus ere meget kortere end et Aar, vil det sige, at disse Skoler i et nævnt Aar have været besøgte af et Antal af 5-6,000 Elever i det hele.

Det er jo nok muligt, at Undervisningen paa Folkehøjskolerne fra Begyndelsen af har været anlagt noget for ideelt, har savnet en virkelig Begrænsning, og det kan vel heller ikke nægtes, at en Del Medlemmer i alt Fald fra den Side, som jeg nærmest hører til, ofte have følt sig stødte over, hvad der under nogle af disse Skolers Tag, og man kan maasse sige under deres Førelse, er sket

heri Landet. Men samtidig med, at disse Ting have fundet Sted, maa vi jo anerkende, at fra Folkehøjskolerne er igennem en Række af Aar blevet paavirket Tusinder af unge Mejnester, unge Karle og unge Piger, og paavirkede i en god Retning, til Velstignelse for dem selv baade i kristelig, sædelig og i det hele i intellektuel Henseende, og at saaledes Folkehøjskolerne i en vid Æres haal gjort et stort Arbejde. Under alle Omstændigheder er det nu et Faktum, som ikke lader bestride, at Folkehøjskolerne høre med til de Dannelsesmidler, som Staten har taget under Armene i en lang Aarrække, og der er derfor i og for sig ingen Grund til ikke at ordne denne Understøttelse, som tidligere har været bevilget paa Finansloven, ved en særlig Lov. Der er saa meget desto større Anledning dertil i dette Øjeblik, som dette Ting med Hensyn til de ganske beslagtede Skoler, Landbrugsskolerne, allerede har vedtaget at optage dem paa en særlig Lov og derved give dem en stærk Støtte. Udvalget har nu ment, at det vilde være mest formaalstjenligt samtidig med Folkehøjskolerne, som man altsaa har troet, at der kunde være Anledning til at lovgive om, tillige at ordne Forholdet med Hensyn til Statstilskuddet til Landbrugsskoler saaledes, at Tilskuddet til disse, der tidligere har været optaget i Lovforslaget om Landbohøjskoler, føres over paa dette Lovforslag. Man har i den Anledning sammensattet bægge disse Skoler i eet Lovforslag, der skulde hedde: Forslag til Lov om Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler. Som Forholdene have udviklet sig, er der paa en Række af Folkehøjskoler oprettet Kursus, hvor de egentlige Landbrugssag blive lærte, og det vil altid være meget vanskeligt at trække Grænsen mellem, hvad der er en Landbrugsskole, og hvad der er en Folkehøjskole. Naar bægge Skoler blive stillede under lige Vilkaar, faa de samme Tilskud, og idet de ogsaa blive stillede under det samme Ministerium, har man ment, at Sol og Wind der ved deles lige og bedst mellem disse to forskellige Skoler. Jeg skal derfor anbefale den Ændring i Lovforslaget, som Udvalget er blevet enig om, og som gaar ud paa at samle disse Skoler her i Stedet for at udsondre dem i forskellige Love. I Virkeligheden er Forskellen ikke stor, thi de Tilskud, som der er Tale om at give til Folkehøjskolerne og Landbrugsskolerne, ere de samme, som have været foreslaaede paa Lovforslaget om Landbohøjskolen og Landbrugsskolerne, altsaa Tilskud bestaaende af: et fast Bidrag af 300 Kr. til hver Skole, 10 Kr. for hver Aars elev, Skolen har haft i det forløbne